

Koncept idrottshall

Förslag till beslut i nämnden för Service

Nämnden för Service antar Riktlinjer Koncept idrottshall, Del 1, daterad 2023-04-03. Likaså skall ändringar eller avsteg i Riktlinjer Koncept idrottshall, Del 1 beslutas av nämnden för Service.

Sammanfattning av ärendet

Mot bakgrund av direktiv från nämnden för Service 2016 har Service Lokalförsörjning i nära samarbete med representanter för Kultur & Fritid och Förskola & Grundskola upprättat en beskrivning av standardiserade krav och principiella utformningslösningar för idrottshallar. Beskrivningen benämns *Koncept idrottshall* och är beslutad av styrgruppen för konceptet, dvs förvaltningscheferna för Kultur & Fritid, Service och Förskola & Grundskola samt verksamhetschef Lokalförsörjning. Beskrivningen syftar till att förenkla planeringen och utformningen av idrottshallar vilket innebär snabbare processer i tidigt skede, kostnadsbesparingar samt enhetliga och hållbara lösningar över tid.

Idrottshallar ska kunna utföras som fullmåttsidrottshallar och i tre nivåer (A, B och C) där två av dem omfattar läktarkapacitet. Kriterier så som antal elever, behov från föreningsliv och närliggande idrottshallar ska styra vilken nivå som bör väljas för respektive projekt.

I samband med framtagandet av konceptet har ett antal ledord tagits fram för att förtydliga syftet och vilken känsla idrottshallen ska förmedla. Utformningen av idrottshallar ska präglas av ledorden rörelseglädje och mycket för många. Det innebär att idrottshallen bland annat ska vara en värdefull mötesplats, stödja förenings- och kulturliv, stärka skolan och bidra till värdeskapande lösningar.

Rörelseglädje innebär att fånga upp intresset för att utöva idrott i olika former och *Mycket för många* innebär att idrottshallen ska ge plats åt alla oavsett förutsättningar, samt vara en plats för utövande av idrott som passar alla.

Nämnden för Kultur & Fritid, Nämnden för Förskola & Grundskola samt nämnden för Service ämnar att besluta att styrdokumentet gällande Del 1 Riktlinjer Koncept idrottshall, ska vara styrande vid planering av nya idrottshallar.

Konsekvenser ur barnrätts- och barnperspektiv

Prövningen av barnens bästa ska utgöra underlag för beslut i frågor som direkt- eller indirekt berör barn. I samband med framtagandet av koncept idrottshallar har intervjuer med barn och ungdomar i Kungsbacka kommun genomförts. Frågor som berör utformning av lokalerna samt hur de själva ser på vilka funktioner som de önskar i en idrottshall har tagits upp.

Barn- och ungas perspektiv kommer därför vara en naturlig del i framtagandet av nya idrottshallar då de ska ges möjlighet till inflytande i planeringen av lokaler som de ska vistas i och även koppling till utemiljön.

I samband med nya projekt kommer olika aktiviteter kopplat till barns möjlighet till påverkan att genomföras och lyftas in som en del i arbetet. Där det både handlar om barns perspektiv, som är barnets berättelse om sina behov och barnperspektiv, som utgår från barnets behov i processen.

Beslutsunderlag

Förvaltningen för Services tjänsteskrivelse, 2023-04-03

Koncept idrottshall - version 1.0, 2023-04-03

Bilaga 1 - Koncept idrottshall Lokalförteckning, 2023-04-03

Beslutet skickas till

Nämnden för Förskola & Grundskola

Nämnden för Kultur & Fritid

Samhällsbyggnadskontoret

Kommunstyrelsen

Annika Malm

Tillförordnad förvaltningschef

Maria Rosenberg

Verksamhetschef Lokalförsörjning

Kungsbacka

Koncept idrottshall

Version 1.0

Lokalförsörjning
2023-04-03

Förord

Koncept idrottshall är framtaget i samverkan mellan förvaltningen för Service, förvaltningen för Kultur & Fritid och förvaltningen för Förskola & Grundskola. Konceptet syftar till att skapa kostnadseffektiva och resurseffektiva processer för att Kungsbacka kommuns idrottshallar ska ha rätt kvalitet och funktion. Konceptet ger stöd och vägledning i tidiga planeringsprocesser och underlättar för de verksamheter som berörs i samband med ett projekt.

Nämnden för Kultur & Fritid, Nämnden för Förskola & Grundskola samt nämnden för Service har beslutat att styrdokumentet gällande Del 1 Riktlinjer Koncept idrottshall, ska vara styrande vid planering av nya idrottshallar.

Del 2 Koncept idrottshall, har fastställts av styrgruppen som representeras av förvaltningscheferna för Service, Förskola & Grundskola samt Kultur & Fritid. Service Lokalförsörjning ansvarar för att hålla konceptet uppdaterat och årshjulet kommer ange att detta sker mellan oktober och november varje år.

Kungsbacka 2023-04-03

Innehåll

Del 1 Riktlinjer Koncept idrottshall	7
1 Inledning	8
1.1 Bakgrund	8
1.2 Syfte och mål	8
1.3 Genomförande och metod	9
2 Övergripande målsättningar	10
2.1 Ledord idrottshallar	10
2.2 Koncepthall med tre nivåer	11
Del 2 Koncept idrottshall	12
3 Omvärldsbevakning	13
3.1 Planering och byggprocess	13
3.2 Folkhälsopolitiska mål och möjligheter	13
3.3 Idrott och hälsa samt föreningsidrott	14
3.4 Barnperspektivet	15
3.5 Idrottshallen, en hållbar byggnad	16
3.6 Lokalisering av idrottshallen	17
3.7 Dialog med föreningslivet och barn och unga i Kungsbacka kommun	17
4 Dimensionering och utformning av idrottshallar i Kungsbacka kommun	19
4.1 Huvudentré och mötesplats	20
4.1.1 Vindfång	20
4.1.2 Entréhall	20
4.1.3 Uppehållsyta	20
4.1.4 Pentry inklusive cafédisk	21
4.1.5 RWC/D	21
4.1.6 WC	22
4.2 Ytor för ombyte och duschmöjlighet	22
4.2.1 Omklädningsrum, stort	22
4.2.2 Omklädningsrum, litet	23
4.2.3 RWC/D	23
4.2.4 WC	23
4.2.5 Sjukvårdsrum/Vilrum	23
4.3 Idrottsytor och förvaring	23
4.3.1 Sporthallen	23
4.3.2 Motionssal	30
4.3.3 Förråd sporthall	30
4.3.4 Förråd Motionssal	31
4.3.5 Förråd föreningar	31
4.3.6 Förråd uteredskap	31
4.4 Personalytor och administration	31
4.4.1 Arbetsplats	31
4.4.2 Mötesrum	32
4.4.3 Omklädningsrum för personal	32
4.5 Lokalvård	32
4.5.1 Städcentral	32
4.5.2 Städ förråd	32
4.5.3 Städ förråd föreningar	32
4.5.4 Tvättstuga	32
4.5.5 Miljöstation	33
4.6 Övriga ytor	33
4.6.1 Elcentral	33
4.6.2 Undercentral	33

4.6.3	Fläktrum	33
4.6.4	Hiss/trapphus	34
5	Referenser och faktakällor	35
6	Bilagor - mallar	36

Del 1 Riktlinjer Koncept idrottshall

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Detta koncept är framtaget för att få fram kravställningar och principiella utformningslösningar vid planering och byggnation av nya idrottshallar. Framtidens idrottshallar ska kunna användas och anpassas över tid på ett gynnsamt sätt, både ur ett verksamhetsperspektiv och ur ett fastighetsägarperspektiv.

1.2 Syfte och mål

Syftet med Koncept idrottshall är att föreslå metoder för planering och visa lösningar för hur nya idrottshallar i Kungsbacka kommun ska planeras. Konceptet ska ge övergripande riktlinjer och säkerställa rätt kvalité och funktionalitet, samt en enhetlig utformning av framtida idrottshallar i Kungsbacka kommun. Vidare ska konceptet skapa en samsyn för samtliga berörda vid ett nytt projekt när en idrottshall ska byggas och att utgöra underlag för projektörer. Genom detta kommer flera fördelar uppnås i kommande projekt:

- *Tydligare och snabbare processer i tidigt projektskede*
- *Kostnadsbesparingar*
- *Långsiktighet och hållbarhet*
- *Resurseffektivitet*

Målet med konceptet är att förenkla framtagandet av nya idrottshallar i Kungsbacka kommun. Konceptet har flera målgrupper och utöver att få fram så bra och driftsäkra anläggningar som möjligt, så är också målet att konceptet ska vara kunskapshöjande inom kommunen och kunna användas i fler forum inom berörda förvaltningar.

Tillämpningen av Konceptet för idrottshallar ska kommuniceras och förankras hos följande målgrupper:

- Nämnden och förvaltningen för Service
- Nämnden och förvaltningen för Kultur & Fritid
- Nämnden och förvaltningen för Förskola & Grundskola
- Berörda fackliga organisationer och skyddsombud
- Samhällsbyggnadskontoret

Det framtagna konceptet blir därmed ett stöd för flera parter och kvalitetssäkrar också arbetet med:

- Planprocessen i samhällsplaneringen
- Kommunens lokalförsörjning

1.3 Genomförande och metod

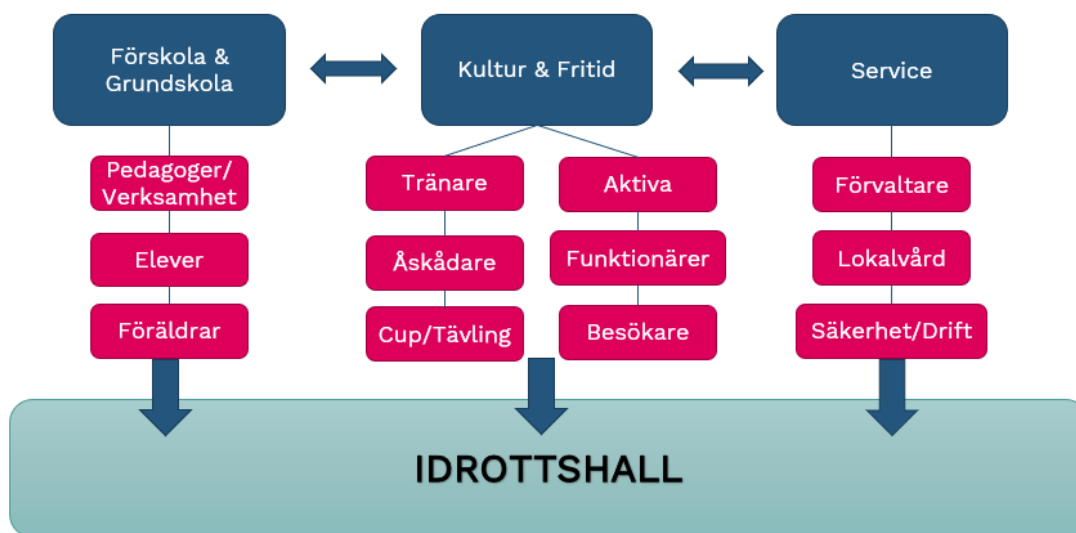
Konceptet är framtaget i samverkan mellan förvaltningen för Service, förvaltningen för Kultur & Fritid och förvaltningen för Förskola & Grundskola.

Följande parter har medverkat:

- Styrgrupp: Kultur & Fritid, Förskola & Grundskola och Service
- Arbetsgrupp: Kultur & Fritid, Förskola & Grundskola och Service
- Referensgrupp: Föreningsliv Kungsbacka kommun, Fastighet, Lokalvård, Teknik och Lokalförsörjning
- Samverkansgrupp: Representanter från berörda fackförbund.

Omvärldsbevakning har skett genom lokala nätverk i Västsverige och aktiv medverkan i Idrottsforum samt studiebesök i flera idrottshallar. Det har även skett dialogmöte med barn- och ungdomar i Kungsbacka kommun samt dialog med nätverk för idrottslärare.

Intressenter & Samband

Konceptet utvärderas och uppdateras årsvis, så att innehållet är aktuellt och erfarenheter från genomförda projekt kan återkopplas. Uppdateringar ska genomföras genom angiven styrgrupp för konceptet. Service Lokalförsörjning ansvarar för att hålla konceptet uppdaterat och årshjulet kommer ange att detta sker mellan oktober och november varje år.

2 Övergripande målsättningar

2.1 Ledord idrottshallar

I samband med framtagandet av konceptet har ett antal ledord tagits fram för att förtydliga syftet och vilken känsla idrottshallen ska förmedla.

Rörelseglädje, som innebär att fånga upp intresset för att utöva idrott i olika former.

Mycket för många, där idrottshallen ska ge plats åt alla oavsett förutsättningar, det ska vara en plats för utövande av idrott som passar alla.

Förutom ledorden gäller även följande fokusområden, som är hämtade från (*White Arkitekters - Framtidens Idrottshall.*)

En värdefull mötesplats:

Framtidens idrottshall är en mötesplats i vardagen, oavsett var den uppförs genom att erbjuda ett brett, gränsöverskridande innehåll där idrott och rörelse är i fokus.

Tillgänglig rörelse:

Framtidens idrottshall är inkluderande, tillgänglig och tilltalar en bred målgrupp oavsett kön, ålder, bostadsort eller funktionsvariation. I en tid med mer stillasittande och polariserad tillgång till idrott och hälsa verkar framtidens idrottshall för ett jämlikt idrottande genom låga trösklar och genom att fokusera på lusten till idrott, rörelse och det som finns runt omkring.

Stödja föreningar:

Framtidens idrottshall skapar förutsättningar för livslång rörelseförståelse/rörelseglädje och stödjer en föreningsgemenskap som ger trygghet och sammanhang för fler.

Stärka skolan:

Framtidens idrottshall stärker skolans hälsofrämjande uppdrag och tillgängliggör den viktiga vardagsrörelsen för fler.

Ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbar:

Framtidens idrottshall är en hållbar byggnad med innovativa lösningar som möter framtida miljökrav, skapar långsiktiga fastighetsvärden och främjar den sociala integrationen.

Värdeskapande lösningar:

Framtidens idrottshall har kvalitativa och konkreta gestaltungs-lösningar där volymeffektivitet och flerfunktionalitet skapar värde för kommun, brukare och byggaktör.

2.2 Koncepthall med tre nivåer

Beroende av ett antal kriterier såsom skolans behov beroende av antal elever på den skola som är kopplad till idrottshallen, lokalisering i förhållande till andra idrottshallar, samt behov från föreningsliv, så bör idrottshallen anpassas i storlek. Beslut om vilken nivå som ska väljas vid respektive projekt, ska ske i samråd med projektets styrgrupp. Även politiska beslut ska tas hänsyn till vid val av nivå på ny idrottshall.

Nivå A

Fullmättshall enligt konceptet med åskådarkapacitet för 300 personer, där ytan för själva sporthallen är 28 x 43 meter. Pentry inklusive cafédisk ska ingå i nivå A, samt uppehållsyta enligt lokalförteckningen.

Nivå A används i första hand när en idrottshall kopplas till en skola med fler än 500 elever och där det i närområdet saknas idrottshallar med åskådarkapacitet för fler än 100 personer. Det ska finnas ett uttalat behov där föreningslivet saknar möjlighet att arrangera aktiviteter med publik.

Nivå B

Fullmättshall enligt konceptet med åskådarkapacitet för 100 personer, där ytan för själva sporthallen är 28 x 43 meter. Pentry inklusive cafédisk ska ingå i nivå B, samt uppehållsyta enligt lokalförteckningen.

Nivå B används i första hand när en idrottshall kopplas till en skola med fler än 500 elever och där det i närområdet finns idrottshallar med begränsad åskådarkapacitet.

Nivå C

Fullmättshall enligt konceptet utan åskådarkapacitet, där ytan för själva sporthallen minskas till 24 x 43 meter.

Nivå C används i första hand när en idrottshall kopplas till en skola med 500 elever eller färre. I närområdet finns det redan idrottshallar med fullgod åskådarkapacitet och behov av fler idrottshallar med åskådarkapacitet saknas.

Del 2 Koncept idrottshall

3 Omvärldsbevakning

3.1 Planering och byggprocess

Till grund för behovet av nya idrottshallar ligger ett kontinuerligt arbete med analyser av årliga uppdaterade befolkningsprognoser. Detta arbete resulterar i ett lokalbehov och förslag på nybyggnation eller om-/tillbyggnation för att matcha behovet vilket anges som investeringsbehov. Innan ett lokalbehov blir ett beslutat projekt behöver principer för dimensionering hanteras i den tidiga samhällsplaneringsprocessen. Där koncept för olika typer av lokaler kan användas för att ge underlag för just dimensioneringen.

I kommunens samhällsplaneringsprocess ingår lokalförsörjningen och lokaliseringsfrågorna som grundläggande komponenter. I lokaliseringsutredningar och planarbeten behöver såväl kommunala lokalbehov uttryckt i areabehov och volymer utredas liksom andra kritiska parametrar beaktas.

En byggprocess kan indelas i:

- Utredning (1–4 månader)
- Förstudie (4–6 månader)
- Programarbete (2–4 månader)
- Projektering (3–7 månader)
- Upphandling/Bygglov (2–4 månader)
- Genomförande (14–22 månader)

Det är en stor fördel om en första utredning, med underlag från konceptet, kan genomföras så tidigt att den kan ge ett bra underlag till investeringsprocessen. Parallellt med byggprocessen så ingår alltid ett inredningsprojekt, det pågår från förstudie till och med genomförande, i vissa fall är ett flyttprojekt kopplat till den avslutande fasen av byggprojektets genomförande.

3.2 Folkhälsopolitiska mål och möjligheter

Det övergripande syftet med Sveriges folkhälsopolitiska mål som har antagits av riksdagen, är att skapa förutsättningar för en god hälsa för hela befolkningen. Särskilt angeläget är det att hälsan förbättras för de grupper som är mest utsatta för ohälsa. Ökad fysisk aktivitet utgör ett av elva folkhälsomål. Här identifieras huvudområden: mer fysisk aktivitet i förskola, skola och i anslutning till arbetet; mer fysisk aktivitet under fritiden samt att äldre, långtidssjukskrivna och funktionshindrade aktivt erbjuds möjligheter till motion eller träning på sina egna villkor. (*Folkhälsomyndigheten*).

Ett ökat välmående och en bättre folkhälsa har alltså ett stort samhällsekonomiskt värde där en mer fysiskt aktiv befolkning innebär en friskare befolkning som behöver sjukvård och andra välfärdstjänster i mindre utsträckning.

Närheten och tillgången till platser och sammanhang för fysisk aktivitet är avgörande för hur fysiskt aktiv en person är. Det är därför viktigt att i planering och förvaltning säkerställa goda livsmiljöer som tillgängliggör och inspirerar till rörelse för fler. Här är den jämlika tillgången och närheten till idrottshallar, andra motionsanläggningar och spontanidrottsplatser samt möjligheten att delta i skolans idrott och idrottsföreningsliv central.

Tidigt etablerade rörelsevanor med fokus på rörelseglädje skapar de bästa förutsättningarna för en livslång fysisk aktivitet. Att säkerställa alla barns jämlika tillgång till rörelse och rörelseglädje är därför en god offentlig investering utifrån så väl ett kort- som långsiktigt perspektiv.

3.3 Idrott och hälsa samt föreningsidrott

En ändamålsenligt utformad idrottshall skapar bättre förutsättningar för att genomföra de delar som ingår i skolämnet Idrott och hälsa. Kortfattat handlar det om grundläggande motorik genom till exempel lekar, danser och redskapsanvändning till mer specifika aktiviteter, idrotter; styrketräning och kondition för grundskola och gymnasium. För att möta de målen behövs rum för rörelse och aktivitet samt plats för teori, samlingar, redovisningar, samtal med mera.

År 2019 utökades ämnet med 100 timmar i grundskolan från årskurs 6, ett medvetet val för att satsa mer på idrott och hälsa för barn och unga. Idrotten i skolan står idag för omkring 30 procent av barns fysiska aktivitet och har således en mycket viktig roll att spela för barns jämlika möjligheter till rörelse och välmående.

Föreningsidrottens breda motionsverksamhet har en rad positiva effekter för individen och skapar stor samhällsnytta, vilket beskrivs bra i rapporten *Idrottens samhällsnytta* från Riksidrottsförbundet. Föreningsidrotten står för en betydande del av vår befolknings vardagliga fysiska aktivitet vilket ger ökad livskvalitet, välmående och livsglädje, såväl fysisk som psykisk. Idag är det vanligt att man deltar i flera olika idrotter parallellt vilket uppmuntras av föreningarna och ses som mycket viktigt för utvecklingen av rörelseförmåga och långsiktigt engagemang och aktivitet. Att vara med i en förening och röra sig i grupp är roligt, det skapar gemenskap och sammanhang, deltagarna får möjlighet att öva sociala färdigheter och samverka samt att vara en del i och utveckla en verksamhet.

Strategi 2025 är idrottsförbundens gemensamma vision som ska vägleda föreningsidrotten till en mer inkluderande rörelse med fokus på bred motionsidrott och livslång rörelseglädje. Utvecklingen innebär att alla oavsett ålder och ambitionsnivå ska ges möjlighet att idrotta i en förening under hela livet. De övergripande målen är idrottsrörelsens gemensamma mål och därför har också Specialidrottsförbunden ett indirekt ansvar att leda sina föreningar mot dem.

Målen är:

- Livslångt idrottande
- Idrottens värdegrund är vår styrka
- Idrotten gör Sverige starkare

3.4 Barnperspektivet

Barn och ungas perspektiv ska vara en naturlig del i samhällsbyggandet. Barn/elever ska ges möjlighet till inflytande i planeringen av de hus och den utemiljö som de vistas i. Barnkonvention är svensk lag sedan 1 januari 2020. Barnkonventionen beskriver mänskliga rättigheter för barn, rättigheter som är universella och odelbara.

Fyra huvudprinciper gäller:

- Alla barn och ungdomar ska behandlas lika
- Barns bästa ska beaktas i alla åtgärder som berör dem.
- Barn har rätt att överleva, leva och utvecklas.
- Barn ska få komma till tals i alla frågor som rör dem och barn och unga ska ha möjligheter att påverka.

Barn och unga vistas i olika lärmiljöer en stor del av sin uppväxttid, och därför måste vi använda oss av två viktiga perspektiv:

- Barns perspektiv – barnets berättelse om sina behov
- Barnperspektiv – att utgå från barnets behov i processen

Det är också viktigt att skydda den personliga integriteten, extra fokus på detta krävs i en idrottshall där det är många personer som möts, men kanske inte har en relation. Barn i tonåren är vanligtvis känsliga för att visa sig för varandra och utomstående. Därför ska det finnas ytor i idrottshallen och i själva sporthallen som har olika exponeringsgrad med möjlighet till avskärmning genom skärmar eller draperi.

Ytterligare aspekter som är en förutsättning för idrottande är en god ljudmiljö. Bullrig miljö skapar oro och tar uppmärksamheten från utövaren. Buller har negativa effekter på pedagogers och ledares röstkäpa, vilket blir en negativ effekt i samband med utövande av idrott. Barn med hörselskada eller med neuropsykiatriska funktionsvariationer är extra drabbade av en bullrig miljö. Här kan även visuellt buller eller röriga synintryck påverka koncentrationen. Det kan bli extra energikrävande för personer med neuropsykiatriska funktionsvariationer att sortera visuella intryck i ett rum med för många objekt eller med flera olika färgskalor.

3.5 Idrottshallen, en hållbar byggnad

Idrottshallens utformning ska ta hänsyn till social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet. Både de sociala och ekonomiska delarna beskrivs i samband med utformning och yteffektivitet i form av att en yta kan ha flera funktioner och samnyttjas av flera olika verksamheter.

Ekologisk hållbarhet innebär att se helheten i samband med att en byggnad uppförs, där utformning, energianvändning, materialval och materialens påverkan på klimatet, planering av genomförandet och påverkan under byggtid, rena material och möjlighet att återanvända material från andra projekt eller att kunna återanvända hallens material i kommande projekt.

Livscykelanalys (LCA) för att kvantifiera en byggnads klimatpåverkan är ett steg på vägen för att kunna göra en klimatdeklaration i samband med uppförande av en byggnad. Större krav på återbruk och andra lösningar som gör byggnationen mer hållbar ur det ekologiska perspektivet är en förutsättning för framtidens byggnader. Regeringens klimatmål Sverige 2045 innebär nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären, för att därefter nå ett negativt utsläpp.

Flexibel användning av en idrottshall, där rum kan nyttjas för olika funktioner är en del i att säkerställa en byggnad med hög nyttjandegrad och lång livslängd. Ytor som kan anpassas efter nya behov och enkelt ställas om vid förändringar i verksamheten.

Vid materialval behöver kvalitet lyfts fram, material som håller över tid och som med enkelhet kan bytas ut om de har slitits ut. Volymeffektivitet ingår också i hållbarhetsperspektivet, där det handlar om att få in många funktioner på en mindre yta och också minimera fotavtrycket.

Energibehovet för idrottshallen är det som har störst påverkan för klimatet under byggnadens användning. Energi för uppvärmning, ventilation, varmvatten och

belysning är delar av det som behöver planeras och minimeras. Solceller är ofta lämpligt att placera på delar av idrottshallens tak. Andra delar som kan tas med i utformning och vid projektering av en ny idrottshall är, värmeväxling från duscharnas spillvatten. Närvarostyrd belysning är också en del i att minska energianvändningen.

3.6 Lokalisering av idrottshallen

Placering i förhållande till kommunikation så som gång- och cykelvägar bör vara i direkt närhet med idrottshallen. Det ska vara lätt att ta sig till idrottshallen för de som inte har möjlighet att ta sig dit med bil. Kollektivtrafik och närhet till en hållplats är också en viktig del att ha med vid val av placering, då det ska fungera för barn- och ungdomar att ta sig själva till sina träningar. I de flesta fall placeras idrottshallen i nära eller direkt anslutning till en skola, vilket är en fördel, då nyttjandegraden ökar dagtid. Fördelen är också att idrottshallen är en naturlig del av barnens vardagliga målpunkter och det stärker platsanknytningen. Även skolgården är en naturlig del för barnen och blir en tillgång för nyttjande av idrottshallen under kvällar och helger.

Att ha rekreationsområden intill en idrottshall är också effektivt, då det skapar värden för fler och bidrar till att möjligheterna till rörelse i samband med utevistelsen ökar.

3.7 Dialog med föreningslivet och barn och unga i Kungsbacka kommun

I Kungsbacka kommun finns det flertalet idrottshallar som uteslutande är kopplade till en skolverksamhet och som har uppförts under 1900-talets andra del. Beståndet innefattar en blandning av mindre skolgymnastiksalor, som inte möter bollsporternas behov mer än i de yngsta åldrarna, och större hallar som möter både skolans och idrottens behov, men som inte har rätt förutsättningar gällande säkerhetsavstånd utöver spelplanens mått om 20 x 40 meter.

Status på hallarna i Kungsbacka varierar, beroende på när de är byggda och hur underhållsplanen har sett ut för respektive hall.

Som en del i framtagandet av konceptet har kommunen tagit del av barn och ungdomars synpunkter och fört dialog med representanter från föreningsliv för att få synpunkter från de som använder våra idrottshallar.

Hallbrist är en stor del i vad som diskuteras, samt att ha halltider som är i närområdet utifrån föreningens lokalisering. Gällande kapacitet för åskådarplatser, så ser behoven olika ut för olika föreningar. Några föreningar har ett större behov av att kunna ta emot en publik vid matcher och arrangemang, medan de föreningar som är lite mindre i form av färre medlemmar inte ser det behovet. Det finns ett stort behov av att kunna ha goda möjligheter för förvaring av material och utrustning som krävs för respektive förening. Där finns även en önskan om att kunna samnyttja skolidrottens utrustning såsom plintar, mattor osv.

Föreningslivet är öppna för att skapa idrottsytor med insyn mellan idrottshall och anslutande ytor, men också med viss möjlighet till att kunna mörklägga och anpassa lokalerna utifrån behov.

Möjlighet för att ha föräldramöten, möten inom föreningar och även träffar med ett lag eller en grupp inför matcher eller träningar bör finnas. Att möjliggöra för caféverksamhet är en förutsättning för föreningslivet, då det är en av deras stora inkomstkällor under säsongerna. Det handlar även om att skapa en bra stämning inom föreningen och höja gemenskapen samt vikten av att kunna erbjuda de aktiva ett mellanmål eller fika i samband med träning eller match.

Vid träningar är det ofta föräldrar som skjutsar sina barn, det är många som stannar kvar under tiden då deras barn tränar. Flera av dessa uttrycker en önskan om att själva kunna ha möjlighet att träna undertiden då deras barn tränar, vilket skulle kunna möjliggöras om fler funktioner fanns i anslutning till idrottshallen, såsom en motionssal.

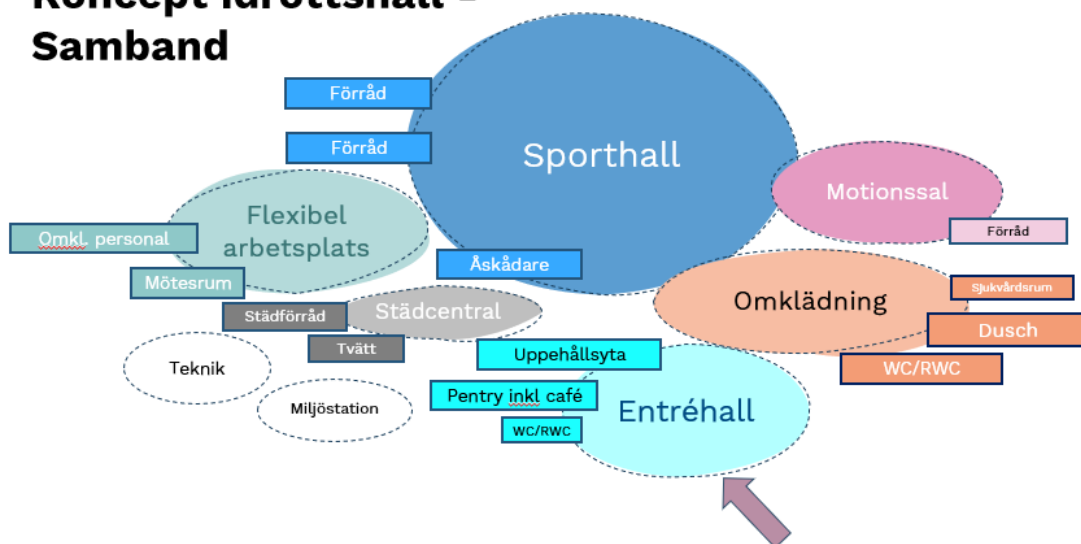
Material hämtat från ”Framtidens idrottshall” beskriver att ungdomar har en önskan om en rymlig och fräsch idrottshall, som ska kännas trygg. Flera ungdomar ser fördelar med att kunna utöva flera idrotter i anslutning till samma lokaler. Det är flera som efterfrågar ytor för uppvärmning i anslutning till hallen, samt möjlighet till rehabilitering och ett välutrustat gym. Där dessa delar i så fall ska ha transparens till själva idrottshallen, eftersom det känns viktigt med samhörighet och att känna sig nära de som är i hallen. Samtidigt uttrycker en del ungdomar att det kan kännas jobbigt om någon utifrån kan titta på när de utövar vissa träningsmoment, så som mer stilla aktiviteter med fokus på styrkeövningar. Vid bollsporter eller övningar med mer fart inblandat hade det inte lika stor betydelse för om någon utifrån en korridor eller dylikt. kan se pågående träning. Här handlar det mer om skolidrottens förutsättningar än föreningslivets träningar.

Omklädnings- och duschsituationen är i många fall något som de flesta barn- och ungdomar upplever som jobbig. Det ska vara säkert och tryggt och utan risk att någon kan se in på de som byter om, då dörren till omklädningsrummet öppnas. Duschar ska utformas som bås med låsmöjlighet, vilket är ett måste för de flesta av dagens barn och ungdomar, kanske även möjlighet att byta om i ett bås om vissa får välja. Möjlighet att fylla på vattenflaskor och att förvara kläder, skor och värdesaker på ett säkert sätt. I de flesta fall tar utövarna med sig väska och ytterkläder in till hallen, vilket tar golvyta inne i själva sporthallen.

Idrottshallen är en mötesplats för ungdomar, det är ett ställe där de får möjlighet att träffa sina vänner med gemensamma intressen i en neutral miljö, en samlingsplats som oftast förknippas med glädje, gemenskap och möten.

4 Dimensionering och utformning av idrottshallar i Kungsbacka kommun

Koncept idrottshall - Samband

Figur 1. Lokalsamband inom idrottshallen.

Vid planering av en ny idrottshall ska fokus vara rörelseglädje och mycket för många, där även effektivt nyttjande av volymer kommer in, precis som de ledord som valts i samband med framtagandet av konceptet för idrottshallar i Kungsbacka kommun. Idrottshallen ska vara en trygg och säker miljö där alla känner sig välkomna och utformningen ska inspirera till rörelse och goda funktioner, för att utöva idrott av olika slag. Vid utformning av en ny idrottshall ska samtliga materialval göras med hänsyn till att klara en hård belastning för att minimera slitage, då beläggningsgraden i idrottshallen är väldigt hög. Att ställa krav på vandalsäker utrustning är möjligtvis att gå för långt, men en god tanke att bära med sig i planeringen och utformningen av en ny idrottshall.

Lösningarna som beskrivs baseras på förutsättningar och omvärldsbevakning som beskrivs i kapitel 3.

Beroende av aktuella behov för området, så kan idrottshallen behöva utformas för att möjliggöra övernattningsmöjligheter i samband med cuper och läger. När ett nytt projekt planeras tas beslut om övernattningsmöjlighet, det görs i samråd med lokalansvarig för Kultur & Fritid samt Förskola & Grundskola.

Till stöd i samband med planering av nya idrottshallar finns även Bilaga 1 – Lokalförteckning, där ytbehov anges för respektive funktion. Utöver konceptet för idrottshall, så används alltid Tekniska Krav och Anvisningar (TKA) i samband med

projektering, där Service Fastighet står som ansvariga. Det finns en TKA för respektive disciplin, så som Bygg, VVS, El, Fastighetsnät och Säkerhet. Det finns även bilagor till några av dessa TKA där bilagan till TKA Säkerhet, *Passersystem i fritidsanläggningar* innehåller anvisningar för hur idrottshallen ska utrustas gällande lås och larm. TKA är ett kravställande dokument som beskriver vilken lägsta nivå som får användas vid ny-, om- och tillbyggnad av lokaler inom Kungsbacka kommun. Utöver TKA finns krav om att miljödatan Sundahus ska användas för kontroll av materialval samt att nya byggnader ska följa nivån för Miljöbyggnad Silver enligt SGBC (Sweden Green Building Council).

4.1 Huvudentré och mötesplats

Placering av huvudentré bör tydligt uppmärksammas från utsidan och vara i nära länk mellan skolbyggnad och intilliggande utemiljö. Om möjligt kan idrottshallen med fördel sammankopplas med skolbyggnaden via en gemensam entré. Ett tydligt flöde från huvudentrén och vidare in i idrottshallens olika ytor är viktigt, då det underlättar för användaren i samband med olika arrangemang så som matcher, cuper och möten inom skola eller föreningsliv. Vid planeringen är det viktigt att ta flera olika tänkta utfall i beaktning, skolverksamheten som sker dagtid men också fritidsverksamhet samt kvällar och helger då idrottshallen används av olika föreningar. Det kan handla om vanliga träningar som sker veckovis, men också större arrangemang eller cuper som inträffar mer sällan men som ska vara fullt möjligt och lätt att arrangera för de som hyr idrottshallen.

Skyltning i idrottshallen ska vara tydlig och orienterbarheten för besökare som inte vistas i idrottshallen dagligen ska vara god.

4.1.1 Vindfång

Ett glasat utrymme som har en första zon för att ta hand om eventuellt grus och sand vid inpassering.

4.1.2 Entréhall

Ytan bör vara tilltagen för att kunna hantera minst en skolklass om 30 elever. Möjlighet att vänta inför och efter en idrottslektion under skoltid, men också vid användning av föreningslivet som möjlig plats att samla ett eller flera lag inför en match eller turnering. Plats för källsortering och kärl avsett för detta ska finnas i entréhallen.

4.1.3 Uppehållsyta

I anslutning till entréhallen ska det finnas en yta för att kunna mötas och samlas, vänta mellan lektioner, och efter skoltid innan träning. Föräldrar och anhöriga kan vänta i denna yta vid träningar eller match. Ytan bör vara neutral och lätt att anpassa för olika typer av användning, där det ska kunna samlas upp till 60 personer. Det ska

även kännas tryggt och säkert för enstaka besökare. För nivå A och B följer uppehållsytan enligt ovan nämnda krav, för nivå C räcker det med en entréhall.

4.1.4 Pentry inklusive cafédisk

Såväl skola som föreningsliv har behov av att kunna förvara och värma medhavd mat. Under skoltid handlar det om att pedagogerna behöver få en yta att ta en kopp kaffe eller liknande. Föreningslivet har behov av att kunna tillhandahålla försäljning av fika till självkostnadspris vid matcher och arrangemang. Pentryt ska vara ett låsbart utrymme. En cafédisk med jalusi som enkelt kan manövreras från pentryt.

Det kan också vara här ungdomar kan värma på ett mellanmål mellan skola och träning på eftermiddagen. Pentryt behöver utrustas med kokplattor, minst två kylar med mindre frysack, två mikrovågsugnar, en diskmaskin och vara förberett för att kunna ha kaffebryggare, smörgåsgrillar, våffeljärn och den typen av elektrisk utrustning. Samtliga eluttag vid pentrydelen ska ha eluttag med timerfunktion. Plats för källsorteringskärl ska finnas i anslutning till pentry och café.

Förvaringsskåp till såväl skola som föreningsliv, med möjlighet till att ha hänglås, alternativt inbyggda lås. Pentry inklusive cafédisk är enbart i samband med nivå A och B, dock kan det kvarstå ett behov av att kunna ha tillgång till en pentrydel för skolans personal eller föreningsliv i mindre skala även för nivå C.

4.1.5 RWC/D

RWC med duschmöjlighet ska finnas i den öppna mer offentliga delen av idrottshallen, där det också finns möjlighet för de som vill byta om och duscha enskilt att göra det inför en idrottslektion eller en träning.

4.1.6 WC

Vid den öppna offentliga delen av idrottshallen behövs toaletter för utövare, besökare och de som vistas i idrottshallen tillfälligt.

4.2 Ytor för ombyte och duschmöjlighet

Omklädningsrum som främst används av elever under skoltid och föreningslivet under kvällar och helger, men även funktionärer, domare, pedagoger, samt övriga besökare beroende av arrangemang. Omklädningsrum ska placeras med närhet till sporthallen och motionssalen. Det ska vara lätt att orientera sig till omklädningsrummen från såväl entrédelen som från sportytorna. I direkt anslutning till omklädningsdelen ska duschrummet för respektive omklädningsrum finnas.

Att byta om i samband med träning eller skolidrott är inte lika självklart för alla som det tidigare har varit. En av anledningarna är att det är vanligt att deltagare kommer redan ombytt till sitt träningspass och åker hem direkt efter passet.

Omklädningsrummen ska planeras för att förhindra direkt insyn vid öppen dörr mot korridor. Här är även planeringen kring flödet mellan omklädningsrum och sporthall viktig, vid skolans verksamhet är ett vanligt scenario att eleverna byter om inför sin idrottslektion och därefter är det oftast ett glapp innan själva lektionen startar. Att skapa en naturlig yta där väntan mellan lektioner kan göras utan att störa varken lektionen som pågår i sporthallen, men heller inte påverka de elever som byter om i omklädningsrummet är viktigt.

Omklädningsdelen kan med fördel ha en sluss vid ingången som därefter leder in till själva ytan för ombyte. Vid slussen bör det finnas plats för avställning av skor, samt närhet till WC eller RWC/Dusch. Rummen ska förses med bra belysning och ha en god ljudmiljö för att skapa en trygg och bra miljö.

Det är viktigt att skapa ett bra flöde i omklädningsrummen, i närhet till ingången ska det finnas ett tvättställ med blandare som förses med förlängd pip för möjlighet att fylla på vattenflaskor. Här behövs även en spegel och uttag för hårtork, beakta placering av spegel för att inte möjliggöra insyn från ingången till omklädningsdelarna.

4.2.1 Omklädningsrum, stort

De stora omklädningsrummen ska ha plats för 20 personer och det ska vara bänkyta om minst 0,5 meter per person. Kroklist över bänkyta ska vara av typ med enbart enkel krok. Till respektive omklädningsrum ska det finnas ett duschrum med 4 duschplatser, varav 3 utformade som bås med dörr som går att låsa med hasp/vred. Duschplatsen utan dörr ska vara tillgänglighetsanpassad och ha duschslang med kombinerat uttag för koppling till spolslang för städning.

4.2.2 Omklädningsrum, litet

De mindre omklädningsrummen ska ha plats för 10–12 personer och en bänkyta om 0,5 meter per person. Kroklist över bänkyta ska vara av typ med enbart enkel krok. Till respektive omklädningsrum ska det finnas ett duschrum med 2 duschplatser utformade som bås, med dörr som går att låsa med hasp/vred.

4.2.3 RWC/D

Till de större omklädningsrummen (6) ska det finnas ett RWC/D i direkt anslutning via omklädningsrummet. De övriga RWC/D ska ligga i en neutral korridor för att ge plats åt ombyte och duschmöjlighet för den som önskar duscha enskilt.

4.2.4 WC

I direkt anslutning till omklädningsrummet, ska det finnas ett WC. Tvättställen i dessa ska förses med förhöjd pip för att möjliggöra påfyllning av vattenflaskor.

4.2.5 Sjukvårdsrum/Vilrum

Ett sjukvårdsrum utrustat med brits och sittplatser för att kunna nyttja vid händelse av skada. Rummet ska användas av både skola och föreningsliv, där det också ska finnas möjlighet att använda rummet som ett samtalsrum. Sjukvårdsrum innefattar bara koncepthall för nivå A.

4.3 Idrottsytor och förvaring

4.3.1 Sporthallen

Sporthallen är den centrala delen i idrottshallen och det är dess funktioner som ska komma att fyllas med rörelse och olika aktiviteter. Hallen behöver utformas för att

uppfylla flera olika behov kring regelstyrd idrott inom skola och föreningsliv, men också vara tillgänglig för friare idrottande som tillåter rörelse och innehålla zoner för flexibilitet och användning i fler former. Det ska finnas plats för övning, match, tävling, samling, paus, fysträning, publik och möten mellan såväl skola som föreningsliv.

Sporthallen ska planeras för att kunna innehålla mycket för många, där det kan finnas behov som är mer specifika, till exempel kring vilka mått som måste finnas, eller vilka material på golvytor som krävs för en viss typ av idrott. För att tillgodose de behov som finns inom skolidrotten, så ska hallen innehålla utrustning och linjering för samtliga idrotter som utövas inom ämnet idrott. Specifikation för lös inredning- och utrustning finns angivet i TKA Inredning.

Sporthallen används på olika sätt, skolidrotten har vanligtvis halvhall, där en lektion pågår i vardera del. Viktigt är att ridåväggen är i mitten av sporthallen, för att kunna ha två lika stora salar med möjlighet till lika funktioner.

Styrande mått för en spelplan är 20 x 40 meter, som är det som krävs för handboll och innebandy. Utöver det behövs säkerhetsavstånd som samt yta för att ha sekretariat vid matcher, publikytor, yta för uppvärmning och ytor för säker förvaring. Innermått för att tillgodose en effektiv och flerfunktionell sporthall bör därför vara 28 x 43 meter, där det ges plats för flexibla läktare. För en idrottshall utan läktarbehov bör innermått för sporthallen vara 24 x 43 meter, då uppfylls säkerhetsavstånden för innebandy om 2 meter från sarg till vägg på långsidorna. Fritt höjdmått i sporthallen ska vara 8 meter från golvnivå till underkant av inredning/armatur eller liknande utrustning som ingår i taknivå. Det finns många fördelar med att ha en större yta kring den regelstyrda idrotten, där barn och ungdomar kan kliva in i hallen utan att hamna mitt i den ”aktiva” zonen.

Mått för spelplaner enligt mätthandboken 2022:

Idrott	Mått spelplan (meter)	Antal planer
Innebandy	40 x 20 m	1
Handboll	40 x 20 m	1
Basket	28 x 15 m	1
Mini handboll	20 x 12 m	3(4)
Volleyboll	18 x 9 m	1
Träning Basket	16 x 9 m	3(4)
Träning Volleyboll	13,4 x 6,1 m	4

Badminton	13,4 x 6,1 m	5

Läktare

Vid idrottshallar som har behov av åskådarplatser, väljs det bredare hallmättet om 28 x 43 meter, där det då ges plats för att flexibla/fällbara läktare utmed sporthallens långsida. Antal platser är satt till 300 vid nivå A och 100 vid nivå B, nivå C saknar åskådarplatser. Vi val av nivå A eller B ska det även finnas tillgängliga platser för rullstol. Det ska vara fri sikt från läktaren över hela spelplanen.

Inbyggt hyllsystem för kläder och väskor

I sporthallen ska det finnas minst två infällda nischer med hyllplan för förvaring av ytterkläder och väskor under lektion/aktivitet. Dessa hyllplan kan ingå i en nisch som är anpassad för sittyta. Den ska vara uppdelad på lika yta för respektive halldel. Ca 0,5 m djupt och 6 x 2 meter (bredd x höjd). Om möjligt utrustas hyllan med eluttag för att möjliggöra laddning av elektronisk utrustning.

Skyltning vid sporthallen

Skyltning invändigt ska ske enligt Kungsbacka kommuns skyltprogram och tas fram i samband med projektering. Utvändigt skyltning görs i samband med framtagande av bygglovshandlingar, där placering av skylt för att benämna idrottshallen väljs i samråd med beställare. Placering bör synliggöra att hallen ska vara lätt att lokalisera för besökare.

Inbyggda redskap/utrustning i sporthallen

Ridåvägg

En ridåvägg placeras i mitten av sporthallen. Åtkomst till hallens respektive del ska vara möjligt när ridåväggen är nedfälld. Ridåväggen ska styras via kortlåssystem samt digitalt låssystem i gemensamt styrskåp på vardera sida om ridåväggen, med övriga motoriserad utrustning såsom matthissar och basketkorgar.

Färg på ridåvägg skall harmonisera med hallen i övrigt.

Ridåväggen har följande funktionskrav:

Ljudreduktion ≥ 30 dB

Ljudabsorption: fleeceduk/ inbyggda akustikplattor

Värdefacksskåp

Skåpet ska vara inbyggt i väggen inne i idrottshallen för förvaring av värdesaker för idrottslärare. Skåpet ska ha följande mått B x H x D (mm): 270 x 350 x 270. Skåpet ska ha nyckellås. Vardera sida om ridåväggen ska ha två (2) värdefacksskåp av lika modell.

Whiteboard

Hallen ska utrustas med två whiteboard som ska finnas på varsin sida om ridåväggen. Uttag för anslutning av digital-skärm intill whiteboard. Det ska finnas yta i låsbara

förråd att förvara två digitala-skärmar på rullstativ, för att kunna användas i idrottshallen.

Resultattavla

Resultattavlan ska vara av multisportmodell för flexibilitet och placeras på kortsidan förskjutet från mitten med en höjd över golv, 5,5–6,0 meter.

Resultattavlan ska primärt användas till följande aktiviteter: Basket – Innebandy – Volleyboll – Handboll. Tydlig läsbarhet upp till 50 meter. Storlek på siffror för resultatvisning ska vara ≥ 150 mm. Resultattavlan ska kunna styras trådlöst i hela idrottshallen. Resultattavlan ska klara IK klassningen, IK10. Resultattavlan ska visa följande information: Matchtid – Period – Resultat. Två utvisningstider per lag. Möjlighet att ange individuella nummer (0–99) på fountavlan. Tavlan ska kunna kombineras med 14/24 sek skottklockor. Utöver resultattavlan och skottklockor ska ytterligare två klockor placeras på vardera kortsidan i sporthallen, dessa ska vara elanslutna och styras via satellit för att alltid visa rätt tid.

Idrottsspecifik utrustning

Badminton

Sporthallen ska linjeras för fem badmintonplaner. Utrustning och fästen för badminton som ska ingå i fast utrustning i sporthallen är följande:

Utrustning	Antal
Badmintonstolpar, par	5
Badmintonnät	5
Upphångningsbeslag	5
Nätvindor inklusive krokar för upphängning	5

Basket

En fullstor basketplan med basketkorgar på vardera kortsidan. Baskettavla av akrylglas 1800x1050 mm, i stabil stålram med kantskydd och fjädrande korg, försedd med nät, infäst i ramen. Basketkorgarna ska vara motordrivna, takhängda samt höj- och sänkbara. Basketkorgar ska vara FIBA Godkända för spel på högsta nivå.

Två eller tre mindre basketplaner med två basketkorgar på vardera långsidan. Motordrivna, takhängda samt höj och sänkbara. Basketkorgarna ska ha inbyggt fallskydd och extern fallsäkring, korgarna ska vara CE-märkta. Samtliga korgar ska styras via kortlåssystemet.

Skottklockor

Två skottklockor 14/24 sek ska monteras på korgarna som tillhör den fullstora basketplanen. Sifferhöjd på skottklockorna ska vara ≥ 190 mm och ≤ 250 mm. Skottklockorna ska kunna kombineras med resultattavlan och klara IK klassningen, IK10.

Gymnastik

Sporthallen utrustas med totalt fyra bomsystem, två linfästen och två system för ringpar, för att förse varje planhalva med lika uppsättning. Utrustningen ska placeras långt ned mot hallens kortsida för att inte störa takhöjden. Fästen för utrustningen fälls in i vägg och bomsystemet ska ha tillbehör som räck och bomsadel.

Hallen förses med åtta ribbstolar längs med en långsida, fyra i varje halva av sporthallen. Ribbstolarna fälls in i vägg. Vid behov kan svängbara ribbstolar med infälld spegel väljas i samråd med beställare.

Fast utrustning i sporthallen ska kunna låsas.

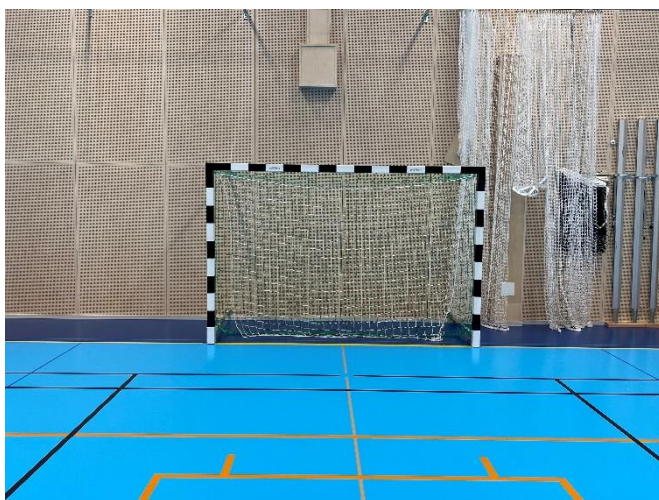
Matthissar

Det ska finnas två dubbla matthissar för hoppbäddar med mått (ca. 3,5x1,8x0,3m). Placeras på långsidan mitt emot entrén ut mot hörnet. Motordrivna och ha inbyggt fallskydd och fallsäkring. Matthissarna ska styras via kortlåssystemet och digitalt låssystem samt vara CE-märkta.

Handboll

En Handbollsplan ska vara med väggfasta handbollsmål med tillhörande påhångsribbor på vardera kortsida. Målet på en fullstor plan ska invändigt vara 3m brett 2m högt. Skyddsnät ska placeras längs kortsidorna ända fram till spelplanens kantlinje.

Minihandbollsmålen och handbollsmålen ska vara CE märkta. Handbollens målnät ska ha 50x50 mm maskbredd. Nätets djup ska vara > 0,8 m upptill och > 1,0 m nedtill. Två eller tre minihandbollsplaner med tillhörande mål ska finnas i sporthallen, en på vardera sida om ridåväggen. Minihandbollsmål ska vara av modell som går att förvara på en vagn med hjul, målen ska vid användning säkras mot fall. Målet i minihandboll ska vara 2,0 m brett och 1,7 m högt. Minihandbollsmålen ska vara CE märkta.

Volleyboll

Utrustning för Volleyboll som ska ingå i fast utrustning och även fästen för stolpar i sporthallen är följande:

Utrustning	Antal
Spännstolpar	4
Mittstolpar	2
Nät, regel	1
Nät, övning	4
Nätvindor inklusive krocker för upphängning	5
Kättingsats	5
Ställ för två stolpar och ställ för en stolpe	2
Nätantenn	1
Stolpskydd, par	1

Inomhusklimat i sporthallen

Ventilation

Inomhusklimatet i sporthallen ska säkerställas genom givare som mäter koldioxidhalten och temperaturen i rummet. Utifrån dessa givare kan ventilationen styras och utifrån olika driftlägen. Grundprincipen är att detta styrs per automatik utan att verksamheten behöver sköta forcering manuellt. Kungsbacka kommuns TKA för VVS och Styr är gällande och beskriver hur kravställningen ser ut.

Hänsyn ska tas till att idrottsutövande sker i lokalen och därför ska placering av don, spjäll och teknisk utrustning väljas med omsorg för att passa in i miljön.

Ljud

För att hålla sig under skadliga ljudnivåer följer Kungsbacka kommun, riktvärden för buller som utfärdats av Boverket enligt Ljudklass C. Värden är beräknade med avseende på att närvaron i dessa utrymmen är begränsad till tre timmar och att både barn och vuxna har tillträde. Ekvivalent ljudnivå från hallen ut ska begränsas till max 50 dBA.

Belysning

Belysningen i sporthallen är viktig, den ska uppfylla kraven på bländning, ljusriktning, säkerhet, ljusstyrka och ljusfördelning. Kraven som ställs ska vara anpassade för de aktiviteter som utövas i hallen samt hallens form och dess klimat. Ljusstyrkan dimensioneras efter den aktivitet som har högsta luxtal, vilket också behöver beslutas utifrån respektive projekt. Kungsbacka kommuns TKA EI är gällande och beskriver också hur kravställningen ser ut kring belysning.

Krav för belysningsstyrka:

Idrottsaktivitet	Tävling	Träning
Judo-Budo-Spinning-Aerobics	550 lux	450 lux
Volleyboll-Futsal-Gymnastik	800 lux	450 lux
Badminton-Basket-Innebandy-Handboll	800 lux	450 lux
Bordtennis	800 lux	550 lux
Internationella tävlingar/TV sändning	1200 lux	

Materialval i sporthallen

Sportgolv

Uppreglat kombinationselastiskt sportgolv. Sportgolvet ska uppfylla kraven enligt europeisk standard EN-14904 och för kombinationselastiskt sportgolv EN-14904 C4 samt vara CE-Märkt. Antalet infästningar ska begränsas till följande aktiviteter:

- Handboll
- Mini handboll
- Volleyboll
- Badminton

Täta infästningar med fuktspärr mot golvet. Infästningar ska utföras med täta lock och öppningen ska vara magnetisk. Golvfärgen på sportgolvet ska vara ljusblå och fungera väl vid filmning av evenemang och tävlingar. Exakt golvfärg väljs i samband med respektive projekt och i samråd med beställare. Medelreflektansfaktorn ska vara mindre än 40 procent.

Väggar och dörrar

Dörrarna in till sporthallen ska ha ≥ 110 cm friöppning.

Medelreflektansfaktorn ska vara mindre än 70 procent för fönsterväggar och mindre än 60 procent för övriga väggar. I sporthallen ska det vara ljusa väggar, lätta att rengöra och med begränsat dagsljusinsläpp. Eventuella radiatorer ska fällas in i vägg och förses med bollsdydd.

4.3.2 Motionssal

Motionssalen ska vara ett komplement till den fullstora hallen och ska kunna användas för flera olika aktiviteter. Fördel om salen placeras i närheten av den stora hallen, då det kan bli en extra yta för uppvärmning inför träning eller match. För skolverksamhet, är det en yta som ska kunna användas för helklass om behov finns. Salen ska kunna användas för teater, dans, kampsport eller som teorisal. Även för fritidsverksamhet, så är salen en stor tillgång.

Motionssalen ska utrustas med whiteboard, projektor samt projektorduk och ljudanläggning. En av väggarna ska ha fasta speglar och dansstång. Det ska finnas plats för viss värdeförvaring av väskor i rummet under lektion eller träning. Kan utformas som en fast nisch eller bänk i rummet.

Fri höjd ska vara minst 3 meter, om möjligt ännu högre.

Belysningen ska kunna anpassas för olika typer av aktiviteter och ventilationen ska vara styrd för att forceras beroende på värme och koldioxid.

4.3.3 Förråd sporthall

Rymliga och samnyttjande förråd för idrottsutrustning och utrustning som kan behövas vid olika typer av arrangemang, såsom stolar och bord, ska vara i direkt anslutning till sporthallen där varje del av hallen ska ha åtkomst till förråd. Med fördel placeras förråd utmed motsatt sida entré och eventuell läktare.

Inne i förrådsrummen ska det finnas flexibla förrådsväggar, (hela vägen upp till innertak) som vid behov kan flyttas för att enkelt omdisponera förrådsytan, till exempel Troax.

Förråd intill sporthallen ska ha utrymmen för såväl skolidrott, föreningsidrott och även fritidsverksamhet. Förvaring av lös utrustning som plintar, bockar och mattor kan förvaras öppet i det gemensamma förrådet. Övrig lös utrustning som bollar, västar, konor och dylikt behöver förvaras låsbart för respektive verksamhet.

Förrådsytor ska vara nåbara från båda delar av sporthallen när ridåväggen är nedfälld.

Förråd i anslutning till sporthallen ska ha en fri höjd $\geq 2,5\text{m}$ och en friöppning $\geq 2\text{m}$. Strömbrytare kontakter och uttag ska vara infällda.

4.3.4 Förråd Motionssal

Placeras i direkt anslutning till motionssal och ska ha fri höjd $\geq 2,5\text{m}$ och en friöppning $\geq 2\text{m}$. Strömbrytare kontakter och uttag ska vara infällda. Det ska finnas god plats för utrustning till motionssalen, som mattor, stolar och träningsutrustning.

4.3.5 Förråd föreningar

Förvaring för föreningar som ska nyttja sporthallen behöver finnas i nära anslutning till hallen lika övriga förråd. De kan med fördel ingå i samma förråd som hör till sporthallen. Indelning sker via gallerväggar typ Troax, som anpassas efter antal föreningar som planeras för respektive sporthall.

4.3.6 Förråd uteredskap

Förråd för uteredskap ska kunna nås från utsidan av idrottshallen, men också via insidan i anslutning mot en neutral korridor, alternativt in till övriga förråd i sporthallen.

Materialval i förråd

Valt material på golv ska vara städvänligt och hållbart exempelvis, akrylgolv eller betong. Valt material för väggar ska vara fukttåliga och lätt att rengöra. Påkörningsskydd vid samtliga väggar i förrådet. Hörnskydd i rostfri plåt vid öppningar in till förrådet. Förvalt material i förrådets tak ska vara gips.

4.4 Personalytor och administration

Det behövs ytor för pedagoger dagtid för att sköta administrativa uppgifter och planering. Föreningslivet behöver ytor för att sköta kansli och hålla olika typer av föreningsmöten. Det är aktivitetsbaserade arbetsplatser som är riktlinjen i Kungsbacka kommun och det handlar även om att samnyttja de rum som finns i idrottshallen.

4.4.1 Arbetsplats

Aktivitetsbaserade arbetsstationer för möjlighet att använda som kontor både dagtid och kvällstid. Viktigt med låsbara skåp i dessa utrymmen för att kunna förvara material som tillhör såväl skola som föreningsliv. Rummet bör placeras med hänsyn till dagsljus och närhet till kommunikationsytor där elever och utövare rör sig, gärna nära entré.

4.4.2 Mötesrum

Rummet behöver utrustas med plats för att kunna ha möten och ska förutom konferensbord och stolar, utrustas med whiteboard och digital skärm. Mötesrummet är en möjlighet för såväl skolpersonal, som föreningsliv att nyttja vid slutna möten eller som en extra yta för administrativt arbete eller som yta för kansli under vissa tider. Om möjligt är dagsljus en fördel, då det ska kunna nyttjas som extra arbetsplats vid behov.

4.4.3 Omklädningsrum för personal

Dagtid används omklädningsytorna av skolpersonal, kvällar och helger ska dessa rum vara ytor som används av föreningslivet exempelvis för domare eller tränare. Omklädningsrummen ska även kunna nyttjas som samlingsrum vid behov. Det ska utrustas med 5 låsbara skåp, kroklistor samt bänkyta. I direkt anslutning ska det finnas ett duschrum om 3 m² med en omklädningsplats, samt ett RWC om 5 m². Fördel om rummen kan placeras i närhet till arbetsplats, här finns inget krav på dagsljus.

4.5 Lokalvård

4.5.1 Städcentral

Städcentralen ska placeras i närheten av sporthallen, det ska finnas plats för en städmaskin eller städrobot och laddning av den. Dubbla eluttag vid samtliga väggar och placeras utifrån behov. Komplet installation av tvättmaskin och torktumlare av typ industristandard, med stativ och luddlåda.

Dörren in till städcentralen utförs utan tröskel för att underlätta körning av städmaskin. Rummet ska förses med vägghyllor och arbetsbänk, det ska finnas en utslagsback med stänkskydd och en golvbrunn för tömning av städmaskinens vatten. Golvbrunnen ska vara rostfri. Material på väggar ska vara fukttåligt och lätt att rengöra. Hörn förses med rostfria hörnskydd med en höjd upp till 1,2 meter.

4.5.2 Städförråd

Städförråd för förvaring av förbrukningsmaterial, ska förses med vägghyllor.

4.5.3 Städförråd föreningar

Städförråd som utrustas med vägghyllor och plats för enklare städvagn.

4.5.4 Tvättstuga

Tvättstuga med tvätt- och torkmöjlighet i form av en tvättpelare med tvättmaskin och torktumlare. Framst är det för skolans användning, men vid behov beroende av

föreningsliv i den specifika idrottshallen, bör möjlighet till användning utöver skoltid finnas. Utrymmet bör ha plats för torkställning och även innehålla låsbara skåp för såväl skola som föreningsliv. Yta för att sortera och hantera tvätt, samt diskbänk och öppna vägghyllor ovanför bänkytan.

4.5.5 Miljöstation

Miljöstation ska ligga i markplan i nära anslutning till idrottshallens entré. Det ska finnas en golvbrunn och väggvattenutkast med lås (spolnyckel), för städning av rummet. Dörren ska kunna ställas upp för att enkelt kunna dra in och ut sopkärl. Dörren ska ha ett fritt mått om minst 1,2 meter och ska kunna öppnas med vred inifrån. Det ska finnas plats för sopkärl utmed vägg och ge plats för fri passage om minst 1,5 meter. Utmed innerväggen ska det finnas väggskydd i lämplig höjd. Väggmaterial ska vara fukttåligt och lätt att rengöra, golvytan bör vara tålig för att klara att kärl dras in och ut via dörr.

4.6 Övriga ytor

4.6.1 Elcentral

Placering av elcentral med direkt access från utsida samt följa branschregler enligt Svenska Elföreningens normalbestämmelser. Tekniska krav och anvisningar EL redogör också för vilka krav Kungsbacka kommun ställer gällande utrymmet.

4.6.2 Undercentral

Driftutrymmen är som regel en egen brandcell och bör utrustas med nödbelysning och eventuellt efterlysande utrymningsmarkering på golv.

”Rätt arbetsmiljö för VVS-montörer och driftpersonal” ska användas vid projektering av samtliga teknikrum.

4.6.3 Fläktrum

Sträva efter ett fåtal driftutrymmen för att förenkla driften. Placera utrymmen med god tillgänglighet. Det ska vara trappa till driftutrymmet inte stege. Tillträde via yttertak bör undvikas. Brandklassade dörrar med bredd som tillåter transport för utbytesdelar och service. (1,0 m, fritt mått). Denna bredd skall finnas på alla dörrar på vägen till fläktrummet.

Planera för ventilationsaggregat så att ute- och avluftshuv eller galler, placeras så att det inte uppstår ”kortslutning”

Rummet ska vara utrustat med kallt och varmt vatten samt slanghylla för slang och lätt åtkomlig avloppsbrunn. Blandaren ska förse med stänkskydd på vägg med uppdragen plastmatta bakom blandaren, alternativt rostfri plåt. Ur städsynpunkt är en

placering mitt på golv att föredra. Tänk också på placeringen så att kondensledning inte behöver dras över golvet. Golvbrunn i driftutrymme ska vara försedd med luktspär. Vägghast bord ska finnas för ritningsläsning mm. Tekniska krav och anvisningar VVS och Styr redogör också för vilka krav Kungsbacka kommun ställer gällande utrymmet.

4.6.4 Hiss/trapphus

Hiss krävs för att två eller fler vånings idrottshall ska vara tillgänglig. Hissen ska rymma minst en person som använder rullstol samt en medhjälpare. Om idrottshallen har motionssal, pentry eller annan verksamhet som kan kräva leverans av varor, bör hissen utformas för att rymma en EU-pall.

Idrottshallen ska förses med en hiss av typ 2 enligt den europeiska harmoniserade standarden. Hissen ska också utformas så att personer med nedsatt rörelse eller orienteringsförmåga självständigt kan använda den. Hissens andra lyftanordningar ska utformas så att personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga kan uppmärksamma när hisskorgen stannat för av- och påstigning. Hissen ska uppfylla kraven i den nya europeiska harmoniserade standard EN 81-70 för personer med funktionshinder.

Trapphus ska utformas för att möjliggöra att material och utrustning som används inom idrottshallen, ska kunna fraktas mellan våningsplanen via trappan om behov finns. Trappan bör också utformas för att personer ska kunna mötas vid passering alternativt gå minst två personer i bredd.

5 Referenser och faktakällor

Framtidens idrottshall – Konceptprogram för Framtidens idrottshall

<https://whitearkitekter.com/se/forskning-utveckling/framtidens-idrottshall/>

Barnkonventionen (FN)

<https://barnombudsmannen.se/barnkonventionen/>

Strategi 2025 Riksidrottsförbundet

<https://www.strategi2025.se/>

Idrottens samhällsnytta - sammanfattning Riksidrottsförbundet

<https://www.rf.se/globalassets/riksidrottsforbundet/nya-dokument/nya-dokumentbanken/ovrigt/idrottenssamhallsnytta-kortversion.pdf>

Måttboken – SKR

Detaljerade mått för ca 70 olika idrotter.

<https://skr.se/skolakulturfritid/kulturfritid/idrottochanlaggningar/mattboken.1908.html>

Folkhälsomyndigheten

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/en-god-och-jamlik-halsa-pa-alla-nivaer/tema-folkhalsa/>

Läroplan LGR 11 Skolverket

Grundskolans läroplan och information om hur den används.

<https://www.skolverket.se/undervisning/grundskolan/laroplan-och-kursplaner-for-grundskolan>

Planera för rörelse!

Boverket <https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-avboverket/publikationer/2013/planera-for-ro>

6 Bilagor - mallar

Koncept idrottshall – Bilaga 1. Lokalförteckning

ANLÄGGNINGENS UTRYMMEN								
Utrymme	Posnr	Specifikation	Antal personer per rum	Antal rum	Area kvm	Summa kvm	Nivå	Kommentar
Entréyta	4.1.1	Vindfång		1	10	10	A,B,C	Ev konvektorer ska skyddas med integrerad sittbänk.
	4.1.2	Entréhall	30	1	40	40	A,B,C	Med sittyta, infoskärmar, skoförvaring och plats för källsorteringskärl.
	4.1.3	Uppehållsyta	60	1	100	100	A,B	Uppehållsyta och entréhall sammankopplat samt caféets sittyta, rörelse ex uppvärmning. Kan användas för möten/genomgång osv. Nivå C har inte behov av samma uppehållsyta, utan där bör det räcka med en entréhall.
	4.1.4	Pentry inkl cafédisk		1	15	15	A,B	Plats för kyl/frys för både skola och föreningsliv, läsbara skåp, ev. snabbgående diskmaskin, tvättställ, jämför Varla o Kolla. Skolcafé vid ny skola om möjligt. Micro för att värma matlåda mellan skola och träning mm. El som klarar toastgrill och kaffebruggare modell större.
	4.1.5	RWC/D	1	1	5	5	A,B,C	Vid entré och uppehållsyta
	4.1.6	WC	1	2	3	6	A,B,C	Vid entré och uppehållsyta
Ytor för ombyte och duschmöjlighet	4.2.1	Omklädningsrum inklusive sluss och duschdel, stort	20	6	30	180	A,B,C	10 meter bänkyta (0,5 m per person), plats för skofritt, handfat med förhöjd pip för påfyllning av vattenflaska, spegel med hylla. 3 duschar utformade som bås med dörr som går att låsa med hasp/vred och 1 som är tillgänglig och har duschslang samt koppling för spolslang.
	4.2.2	Omklädningsrum, litet	10	2	20	40	A,B,C	Omklädningsrum för ca 10-12 personer, bänkyta 5 meter. Plats för skofritt, handfat med förhöjd pip för påfyllning av vattenflaska, spegel med hylla. 2 duschar utformade som bås med dörr som går att låsa med hasp/vred.
	4.2.3	RWC/D	1	8	6	48	A,B,C	Med dusch i samtliga, där några av dessa rum ligger mot neutral korridor/yta.
	4.2.4	WC	1	8	3	24	A,B,C	Tvättställ med förlängd pip, anpassat för att fylla på vattenflaska
	4.2.5	Sjukvårdsrum	2	1	8	8	A	Sjukvårdsrum för skola och föreningsliv, vid nivå A. Ska också utrustas som samtalsrum.
Idrottsytor och förvaring	4.3.1	Sporthall - delbar med ridåvägg i mitten och flexibla läktarplatser utmed långsida.	800	1	1200	1200	A,B,C	Innermått 28x43 meter fri höjd 8 meter, möjlighet till flexibel läktare. Ridåvägg i mitten för att dela in hallen i 2 lika stora delar. Plats för musiknisch samt fasta hyllförvaringar för väskor/kläder infält i vägg i vardera halldel. OBS, nivå C ska vara 24x43 meter i innermått (1030 kvm).
	4.3.2	Motionssal	30	1	100	100	A,B,C	Rektangulär form, spegelvägg, kan ev vara 2 mindre motionssalar som ansluter till vardera halldel. Musiknisch och projektor. Yta för styrka och rörelse. Höjd, minst 3 meter. Kan även användas för teorigenomgång eller samling/möte. Plats i rummet för värdesaker under lektion/träning.
	4.3.3	Förråd sporthall		2	60	120	A,B,C	Förråd bör ligga i direkt anslutning till idrottshall, förvaring för större redskap, men också indelat med gallerväggar (Troax) med hyllförvaring. Ev yta för fritidsverksamhet.
	4.3.4	Förråd motionssal		1	10	10	A,B,C	Förråd i anslutning till motionssal.
	4.3.5	Förråd föreningar		1	10	10	A,B,C	Gallerväggar, kan vara i samma rum som skolans förråd. Indelning för respektive förening avgörs under projektet.
	4.3.6	Förråd utredskap		1	10	10	A,B,C	I anslutning till fasad för åtkomst utifrån, samt via korridor på insidan.
Personalytor och administration	4.4.1	Arbetsplats	2	1	10	10	A,B,C	Aktivitetsbaserad arbetsplats. Ska ligga intill omklädningsrum för personal kan samnyttjas, plats för förvaring/läsbara skåp. Dagsljus samt närhet till elevytor eller entré för god överblick. Anpassas utifrån behov till fler arbetsplatser beroende på förutsättningar.
	4.4.2	Mötesrum	10	1	20	20	A,B,C	Utrustas med digital skärm, whiteboard.
	4.4.3	Omklädningsrum för personal	2	2	16	32	A,B,C	Dagtid skolpersonal, kvällar och helger föreningsliv. Rummet ska vara ett omklädningsrum/samlingsrum med 5 läsbara skåp och kroklist samt bänkyta. I direkt anslutning ska det finnas ett duschrum 3 kvm med en omklädningsplats samt ett RWC 5 kvm. Fördel om rummen kan placeras i närhet till arbetsplats.
Lokalvård	4.5.1	Städcentral		1	15	15	A,B,C	I anslutning till idrottshall, brunn med mopptvätt
	4.5.2	Städförråd		1	4	4	A,B,C	
	4.5.3	Städförråd föreningar		1	4	4	A,B,C	
	4.5.4	Tvättstuga		1	5	5	A,B,C	Skola/Föreningar, TT, TM utslagsback
	4.5.5	Miljöstation		1	10	10	A,B,C	Förvaring och sortering av avfall, kan ev placeras vid skolbyggnad
Summa						2 026		
Övriga ytor	4.6.1	Elcentral			10	10	A,B,C	Entréplan, nås från utsida.
	4.6.2	Undercentral		1	18	18	A,B,C	Entréplan
	4.6.3	Fläktrum		1	120	120	A,B,C	Placering som gynnar kanaldragning ventilation.
	4.6.4	Hiss/trapphus					A,B	Hiss för möjlighet att frakta utrustning mellan våningsplan, trapphus för utrymning ska byggas inomhus.
Summa						148		
Summa lokalyta			2 026	kvm				
Kommunikationsfaktor*			15%					
SUMMA BRUKSAREA			2 330	kvm	Nivå A			
SUMMA BRUKSAREA			2 320	kvm	Nivå B			
SUMMA BRUKSAREA			2 205	kvm	Nivå C			
							Påslag för korridorer, trappa mm.	

Återlämning av fastigheten Karsjö 1:22

Förslag till beslut i nämnden för Service

Nämnden för Service återlämnar fastigheten Karsjö 1:22 (f.d Karsjö korttidsboende) till Kommunstyrelsen med rekommendation om försäljning.

Sammanfattning av ärendet

Fastigheten har i huvudsak nyttjats av Individ & Familjeomsorg, som sade upp fastigheten 2021. Restvärdet på fastigheten är 2 371 135 kr per 2023-05-03. Idag belastar den förvaltningen för Service genom en utebliven intäkt på 660 000 kr per år. Fastigheten har utretts enligt lokaförsörjningsprocessen för att försöka matcha andra kommunala verksamhetsbehov, vilket inte gått att finna. Service Fastighet ser därav inget fortsatt behov av fastigheten utifrån kommunens verksamhetsområden.

Förvaltningen bedömer att kommunalt behov av fastigheten inte finns utifrån ramen för Service Fastighets uppdrag.

Beslutsunderlag

Förvaltningen för Services tjänsteskrivelse, 2023-05-03

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Annika Malm

Tillförordnad förvaltningschef

Mats Söderström

Tillförordnad verksamhetschef Fastighet